

Sygn. akt VIII C 1720/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartek Męcina

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K.

przeciwko A. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 1720/18

UZASADNIENIE

(...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, w pozwie wniesionym w dniu 8 marca 2018 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym skierowanym przeciwko A. S. wniósł o zasądzenie kwoty 1.707,84 zł oraz obciążenie pozwanej kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że w dniu 6 września 2016 r. zawarła z (...) S.A. w W. umowę cesji wierzytelności przysługującej wobec pozwanej z tytułu usług telekomunikacyjnych świadczonych na podstawie umowy abonenckiej zawartej w dniu 14 października 2013 r. A. S. zawarła z pierwotnym wierzycielem umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych dla konta klienta o nr (...). Z tytułu zawartej umowy pozwana była zobowiązana do wnoszenia stałych opłat abonamentowych, z którego to obowiązku nie wywiązywała się. Na dochodzoną pozew kwotę składały się również kwoty 743,14 zł i dwa razy po 340 zł, objęte trzema notami obciążeniowymi.

(pozew k. 2- 5)

Postanowieniem z dnia 26 marca 2018 r. Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi z uwagi na brak podstaw do wydania nakazu.

(postanowienie k. 6)

Pismem z dnia 30 kwietnia 2018 r. pełnomocnik powoda podtrzymał żądanie pozwu w całości oraz złożył pozew na urzędowym formularzu.

(pismo procesowe k. 7 v., pozew na urzędowym formularzu k. 8- 10)

Nakazem zapłaty z dnia 11 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi nakazał pozwanej, aby w terminie dwóch tygodni zapłaciła na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę wraz z kosztami postępowania.

(nakaz zapłaty k. 25)

Sprzeciwem złożonym w dniu 27 czerwca 2018 r. pozwana zaskarżyła powyższy nakaz w całości, zgłaszając zarzut przedawnienia roszczenia. W uzasadnieniu A. S. potwierdziła fakt zawarcia w dniu 12 października 2013 r. umowy z (...) S.A., jak również okoliczność braku zapłaty abonamentu wymagalnego w dniu 14 stycznia 2014 r. Jednak wobec 3 letniego terminu przedawnienia, który ma zastosowanie w przedmiotowej sprawie, dochodzone pozwem roszczenie w ocenie pozwanej przedawniło się w dniu 15 stycznia 2017 r.

(sprzeciw k. 28- 31)

W piśmie procesowym z dnia 21 sierpnia 2018 r. pełnomocnik powoda podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz wyjaśnił, że w razie rozwiązania/wygaśnięcia umowy abonenckiej pozwana powinna zwrócić w terminie 30 dni pierwotnemu wierzycielowi dekoder. Przekroczenie powyższego terminu uprawniało (...) S.A. do nałożenia kary umownej w wysokości wynikającej z cennika. Co do podniesionego zarzutu przedawnienia strona powodowa również wskazała 3 letni termin przedawnienia roszczenia objętego pozwem. Powód wskazał, że wymagalność najstarszego roszczenia przypada na dzień 14 stycznia 2014 r., a więc roszczenie uległoby przedawnieniu w dniu 14 stycznia 2017 r., ale powód wniósł powództwo, co skutecznie przerwało bieg przedawnienia.

(pismo procesowe pełn. powoda k. 37- 43)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo już zmianie.

(protokół rozprawy k. 56)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. zawarła z (...) S.A. w W. umowę abonencką dotyczącą usług telekomunikacyjnych w postaci dostarczania programów telewizyjnych. W myśl pkt. 13 promocyjnych warunków umowy w przypadku jednostronnego rozwiązania umowy abonenckiej zawartej na czas określony okresu podstawowego z winy abonenta przed upływem okresu podstawowego, abonent będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości nieprzekraczającej ulgi przyznanej abonentowi w związku z zawarciem umowy abonenckiej. W związku z zawarciem umowy pozwana odebrała dekoder (...) - (...) i (...) - (...).

(umowa abonencka k. 18 v., promocyjne warunki umowy k. 19- 20, protokół odbioru sprzętu k. 21 v.)

W myśl § 6 pkt. 11 regulaminu świadczenia usług w przypadku rozwiązania bądź wygaśnięcia umowy abonenckiej, abonent jest zobowiązany do zwrotu udostępnionego mu urządzenia dekodującego i karty w terminie 30 dni od rozwiązania bądź wygaśnięcia umowy abonenckiej. Zgodnie z § 11 pkt. 1 regulaminu (...) mógł zawiesić świadczenie w całości bądź w części usług abonentowi albo wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli abonent m. in. opóźniał się z zapłatą całości lub części opłaty abonamentowej.

(regulamin świadczenia usług k. 44- 47)

W dniu 17 lipca 2014 r. (...) S.A. w W. wystawił notę obciążeniową nr (...) wzywającą A. S. do zapłaty kwoty 743,14 zł tytułem kary za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym. Jako datę płatności wskazano 7 sierpnia 2014 r.

(nota obciążeniowa k. 17 v.)

W dniu 31 marca 2016 r. (...) S.A. w W. wystawił notę obciążeniową nr (...) wzywającą A. S. do zapłaty kwoty 340 zł tytułem kary umownej z tytułu braku zwrotu sprzętu (...) - (...).

(nota obciążeniowa k. 17, cennik k. 48)

Tego samego dnia (...) S.A. w W. wystawił notę obciążeniową nr (...) wzywającą A. S. do zapłaty kwoty 340 zł tytułem kary umownej z tytułu braku zwrotu sprzętu (...)- (...).

(nota obciążeniowa k. 18, cennik k. 48)

W dniu 6 września 2016 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. zawarł z (...) S.A. w W. umowę przelewu wierzytelności. Integralną część umowy stanowiły Załącznik nr 1 „Wykaz wierzytelności telewizyjnych do umowy z dnia 6 września 2016 r.” oraz Załącznik nr 2 „Wykaz wierzytelności telekomunikacyjnych do umowy z dnia 6 września 2016 r.”

(umowa przelewu wierzytelności k. 13- 14)

W wyciągu z listy dłużników, stanowiącym załącznik do umowy cesji wskazano, że wymagalność roszczeń z tytułu abonamentu za dostarczanie programów telewizyjnych m. in. (...), Pakiet (...), czy też Pakiet SP HD na łączną kwotę 284,70 zł przypadła odpowiednio na 14 stycznia 2014 r., 14 lutego 2014 r. i 14 marca 2014 r. Natomiast roszczenie zapłaty kwoty 743,14 zł tytułem kary za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym objęte notą obciążeniową nr (...), stało się wymagalne w dniu 7 sierpnia 2014 r.

(wyciąg z listy dłużników k. 14 v.)

Do dnia wyrokowania pozwana nie zapłaciła powodowi kwoty dochodzonej przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił jako bezsporny oraz na podstawie dowodu z dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022).

Zarzut ten okazał się w pełni zasadny. Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż od wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks cywilny (ustawa z dnia 28 lipca 1990 roku „o zmianie ustawy- Kodeks cywilny - Dz. U. Nr 55, poz. 321) do dnia 8 lipca 2018 roku Sąd badał zarzut przedawnienia tylko wówczas, jeżeli został zgłoszony przez stronę. Począwszy od dnia 9 lipca 2018 roku Sąd jest ponownie zobligowany badać z urzędu, czy roszczenie będące przedmiotem procesu nie jest przedawnione. W niniejszej sprawie zarzut przedawnienia został jednak podniesiony przez pozwaną. Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym, a zgodnie z ogólną zasadą przewidzianą przez art. 118 k.c., termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Zresztą obie strony procesu były zgodne co do tego, że roszczenia objęte pozwem przedawniają się z upływem powyższego terminu. Jednocześnie w sprawie nie ma zastosowania zdanie drugie w/w

przepisu wg brzmienia na datę wydania wyroku, w myśl którego, koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Wskazać bowiem należy, że zgodnie z brzmieniem art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, którą to ustawą zmieniono przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące instytucji przedawnienia, w tym art. 118 k.c., do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1 (tj. ustawy Kodeks cywilny), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Skoro zatem roszczenie dochodzone przez powoda w myśl dotychczasowych przepisów w dniu wejścia w życie przedmiotowej ustawy nowelizacyjnej było już przedawnione (o czym będzie mowa niżej), zastosowanie znajdowały właśnie te przepisy dotychczasowe. Przytoczyć należy również art. 5 ust. 2 zdanie 2 ustawy nowelizującej, który stanowi, jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej (aniżeli na gruncie nowych przepisów) to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

W myśl art. 120 § 1 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Nie ulega wątpliwości, że kwota 743,14 zł objęta notą obciążeniową nr (...) wystawioną w dniu 17 lipca 2014 r. przez (...) S.A. w W. stała się wymagalna od następnego dnia po wskazanym terminie płatności, czyli od 8 sierpnia 2014 r. Data płatności kary za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym została wskazana zarówno w nocie obciążeniowej, jak i w wyciągu z listy dłużników, stanowiącym załącznik do umowy cesji. W wymienionym dokumencie wskazano również datę wymagalności roszczeń z tytułu abonamentu za dostarczanie programów telewizyjnych m. in. (...), Pakiet (...), czy też Pakiet SP HD na łączną kwotę 284,70 zł która przypadała odpowiednio na 14 stycznia 2014 r., 14 lutego 2014 r. i 14 marca 2014 r. Skoro do roszczeń objętych pozwem znajduje zastosowanie 3 letni termin przedawnienia to nie ulega wątpliwości, że w dniu wytoczenia powództwa (8 marca 2018 r.) zarówno roszczenie o zapłatę kwoty 743,14 zł tytułem kary za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym objętej notą obciążeniową nr (...), jak i roszczenie o zapłatę abonamentu za dostarczanie programów telewizyjnych m. in. (...), Pakiet (...), czy też Pakiet SP HD w łącznej kwocie 284,70 zł, były przedawnione.

W piśmie procesowym z dnia 21 sierpnia 2018 r. pełnomocnik powoda wskazał, że wymagalność najstarszego roszczenia przypada na dzień 14 stycznia 2014 r., a więc roszczenie uległoby przedawnieniu w dniu 14 stycznia 2017 r., jednak powód wniósł powództwo co skutecznie przerwało bieg przedawnienia. Nie ulega wątpliwości, że bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 § pkt 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której przysługuje (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia w sposób wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., biegnie ono na nowo dopiero po zakończeniu postępowania (art. 124 k.c.). Bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu w przypadkach wskazanych w art. 121 k.c. Twierdzenia strony powodowej zawarte w piśmie z dnia 21 sierpnia 2018 r. należy uznać za chybione, gdyż powództwo w przedmiotowej sprawie nie zostało wytoczone w okresie pomiędzy 14 stycznia 2014 r., a 14 stycznia 2017 r., a faktycznie w dniu 8 marca 2018 r. Powód nie wykazał przy tym, by doszło do zrzeczenia się zarzutu przedawnienia przez pozwaną.

Również roszczenia objęte notami obciążeniowymi nr (...) i nr (...) wystawionymi w dniu 31 marca 2016 r. tytułem kar umownych z tytułu braku zwrotu sprzętu (...) - (...) i (...) - (...), w kwocie po 340 zł, uległy przedawnieniu. Co prawda w obu notach obciążeniowych jako datę płatności wskazano 14 kwietnia 2016 r. Jednak jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2014 roku (III CSK 36/14, OSNC 2016/1/5), ogólną regułą obowiązującą w zakresie przedawnienia roszczeń jest zasada, że początek biegu przedawnienia jest niezależny od świadomości wierzyciela, co do przysługującego mu roszczenia. W tym zakresie rozstrzyga zatem tylko obiektywnie ustalony najwcześniejszy możliwy termin wezwania dłużnika przez wierzyciela do wykonania zobowiązania.

W orzecznictwie wskazuje się ponadto, że przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność. Ponieważ mają przy tym charakter *ius cogens*, przeto ich wykładnia powinna zmierzać do eliminowania czynnika subiektywnego oraz do skracania, a nie wydłużania czasu w wypadkach wątpliwych. Wierzyciel - samodzielnie i swobodnie decydując o wezwaniu dłużnika do spełnienia świadczenia - mógłby wydłużyć okres przedawnienia. Aby temu zapobiec, ustawodawca zdecydował się na swoiste „wymuszenie” rozpoczęcia biegu przedawnienia, termin przedawnienia każe bowiem liczyć od momentu, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby wierzyciel wezwał dłużnika w najwcześniejszym możliwym terminie (por. m.in. wyrok SA w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 roku, I ACa 814/13, L.; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 8 marca 2012 roku, I ACa 154/12, L.). Co prawda strona powodowa nie wskazała daty rozwiązania umowy abonenckiej, jak również nie złożyła dokumentu zawierającego oświadczenie pierwotnego wierzyciela w tym zakresie. Jednak z faktu dochodzenia zapłaty abonamentu za dostarczanie programów telewizyjnych m. in. (...), Pakiet (...), czy też Pakiet SP HD na łączną kwotę 284,70 zł, którego termin zapłaty przypadał odpowiednio na 14 stycznia 2014 r., 14 lutego 2014 r. i 14 marca 2014 r., wynika jasno, że A. S. posiadała zadłużenie wobec pierwotnego wierzyciela za trzy okresy rozliczeniowe.

Zgodnie z § 11 pkt. 1 Cyfrowy P. mógł zawiesić świadczenie w całości bądź w części usług abonentowi albo wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli abonent m. in. opóźnia się z zapłatą całości lub części opłaty abonamentowej. Skoro A. S. posiadała zadłużenie z tytułu opłat abonamentowych, których termin zapłaty przypadał odpowiednio na 14 stycznia 2014 r., 14 lutego 2014 r. i 14 marca 2014 r., to nie ulega wątpliwości, że już w lutym 2014 r. pierwotny wierzyciel mógł wypowiedzieć umowę abonencką ze skutkiem natychmiastowym. W myśl § 6 pkt. 11 regulaminu świadczenia usług w przypadku rozwiązania bądź wygaśnięcia umowy abonenckiej, abonent jest zobowiązany do zwrotu udostępnionego mu urządzenia dekodującego i kary w terminie 30 dni od rozwiązania bądź wygaśnięcia umowy abonenckiej. Okoliczność rozwiązania umowy abonenckiej ze skutkiem natychmiastowym przez pierwotnego wierzyciela wynika z faktu wystawienia przez (...) S.A. w W. w dniu 17 lipca 2014 r. noty obciążeniowej nr (...) wzywającej A. S. do zapłaty kwoty 743,14 zł tytułem kary za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym. Jako datę płatności wskazano 7 sierpnia 2014 r. W myśl pkt. 13 promocyjnych warunków umowy w przypadku jednostronnego rozwiązania umowy abonenckiej zawartej na czas określony okresu podstawowego z winy abonenta przed upływem okresu podstawowego, abonent będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości nieprzekraczającej ulgi przyznanej abonentowi w związku z zawarciem umowy abonenckiej. Z faktu wystawienia w dniu 17 lipca 2014 r. noty obciążeniowej obejmującej karę umowną wynika jasno okoliczność wcześniejszego rozwiązania umowy abonenckiej. W konsekwencji po stronie pozwanej powstał obowiązek zwrotu dekodera w terminie 30 dni od dnia rozwiązania umowy, a wobec jego niedopełnienia po stronie pierwotnego wierzyciela pojawiło się uprawnienie do żądania zapłaty kary umownej za brak zwrotu sprzętu w wysokości określonej w cenniku, najpóźniej we wrześniu 2014 r. Zatem od tego momentu rozpoczął swój bieg 3 letni termin przedawnienia.

Zarówno orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i doktryna, dopuszczają możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości jest ocena zarzutu przedawnienia, jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia z przysługującego mu prawa użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia, jako naruszającego zasady współżycia społecznego, pozwanej nie może bowiem obciążać zaniedbanie powoda w dochodzeniu świadczenia. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że wierzyciel mógłby dochodzić przedawnionej należności w dowolnym momencie po upływie terminu przedawnienia, powołując się na zasady współżycia społecznego, co niweczyłoby cel instytucji przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo w całości.